Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunta tiistai 18.10.2022 klo 10.00 / U 75/2022 vp / Asiantuntijapyyntö

Asiantuntijalausunto

U 75/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes) asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikossa mainitusta asiakirjasta.

Tukes kasvinsuojeluaineiden kestävää käyttöä koskevan lainsäädännön toimivaltaisena viranomaisena toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kasvinsuojeluaineiden kestävää käyttöä koskevalla asetusluonnoksella yhdenmukaistettaisiin EU:n Pellolta pöytään -strategiassa ja muissa Vihreän kehityksen ohjelmaan sisältyvissä strategioissa asetettujen tavoitteiden saavuttamista EU:ssa. Sen avulla sovitettaisiin yhteen menettelyjä kemiallisten kasvinsuojeluaineiden korvaamiseksi vaihtoehtoisilla integroidun torjunnan keinoilla ja maatalousteknologisten innovaatioiden, kuten täsmäviljelyn avulla. Asetusluonnoksella olisi tarkoitus parantaa myös kasvinsuojeluaineiden käytön seurantatietojen saatavuutta tavoitteiden saavuttamisen mittaamiseksi sekä säädösten täytäntöönpanon soveltamista ja valvontaa.

Asetusluonnoksella on merkittäviä vaikutuksia alan toimijoille. Kasvinsuojeluaineiden käyttäjille tulisi huomattavasti uusia velvoitteita ja hallinnollinen taakka kasvaisi. Hallinnolle taloudellisia vaikutuksia aiheutuisi muun muassa uusien rekisterien laadinnasta, kansallisten toimintasuunnitelmien tiheämmästä arvioinnista, päivittämisestä ja raportoinnista sekä laajemmasta valvonnasta.

Tukes on jo nykyisen lainsäädännön perusteella toimeenpanemassa monia asetusluonnoksessa edellytettäviä toimia, kuten ammattikäyttäjien koulutus- ja tutkintojärjestelmää. Kuitenkin asetusluonnos toisi lisää uusia velvoitteita, joiden myötä hallinnon työmäärä tulisi lisääntymään huomattavasti. Esimerkiksi asetusluonnoksen edellytämät käyttötietojen ja integroidun torjunnan keinojen sähköiset kirjanpitojärjestelmät tulisi Suomessa luoda kaksinkertaisina, erikseen maatalouskäyttäjiä ja muita käyttäjäryhmiä, kuten metsätaloutta varten. Lisäksi tulisi luoda ja ylläpitää erillinen levitysvälineiden rekisteri.

Myös indikaattoritietojen keräämiseen, laskentaan ja raportointiin liittyvät velvoitteet lisääntyisivät merkittävästi. Jäsenmaakohtaiset käytön ja riskien vähentämistavoitteet olisi

tarkoitus suhteuttaa EU:n yhteiseen tavoitteeseen. Suomelle ongelma on metsätalous, jossa juurikäävän torjunta on lakisääteisesti välttämätöntä sulan maan aikaisten metsänhakkuiden yhteydessä ja näin ollen ureavalmisteiden käyttö on suurta. Metsätaloudelle olisi järkevämpää luoda oma erillinen tavoite, jolloin maatalouskäyttöjen riskinvähennyspyrkimykset eivät hukkuisi ureavalmisteiden suuren käytön alle.

Ehdotuksesta aiheutuvia resurssitarpeita ei ole vielä perusteellisesti arvioitu. Ehdotuksen mukaiset muutokset edellyttäisivät huomattavia lisäresursseja niin henkilöstön määrään kuin edellä mainittujen rekisterien kehittämiseen.

Tukes kannattaa pyrkimyksiä kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvien terveys- ja ympäristöriskien vähentämiseksi. Kasvinsuojeluaineiden käytön vähentäminen edellyttää viljelyjärjestelmätason muutoksia, kuten viljelyn monipuolistamista, viljelykiertoja ja erilaisia muokkausmenetelmiä. Koska viljelijät ovat avainasemassa kasvinsuojeluaineiden turvallisessa käytössä, heidän osaamistaan tulee kehittää alan tutkimuksen, koulutuksen ja tiedonvälityksen keinoin. Velvoitteet ja valvonnan lisääminen eivät välttämättä ole tehokkaimpia keinoja kestävien viljelymenetelmien omaksumisessa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Helsinki
PL 66 (Opastinsilta 12 B)
00521 Helsinki

Tampere
Yliopistonkatu 38
33100 Tampere

Rovaniemi
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Vaihde 029 505 2000
www.tukes.fi
kirjaamo@tukes.fi
Y-tunnus 1021277-9

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Denna handling har upprättats och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Pääjohtaja Kimmo Peltonen
12.10.2022

Johtaja Tiina Putkonen
12.10.2022

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Säkerhets- och kemikalieverket
Finnish Safety and Chemicals Agency

Helsinki
PL 66 (Opastinsilta 12 B)
FI-00521 Helsinki

Tampere
Yliopistonkatu 38
FI-33100 Tampere

Rovaniemi
Valtakatu 2
FI-96100 Rovaniemi

Vaihde / Tel.
+358 29 5052 000
www.tukes.fi
kirjaamo@tukes.fi
Y-tunnus 1021277-9